

**"Svjedočanstva iz prošlosti - upozorenje za sadašnjost:
poučavanje o holokaustu kroz usmenu povijest"**

**Predložak nastavnog plana prema svjedočanstvu Kozara
(Draginja Grujčić)**

Autori:

Jovana Kragulj Petrović, Gimnazija Banja Luka, Banja Luka
Marina Međurečan, SŠ Isidora Kršnjavoga Našice, Našice
Danijela Zekušić, Gimnazija "Matija Mesić", Slavonski Brod
Nedžad Kapidžić, Ekonomsko-ugostiteljska škola, Travnik
Tea Bonaca, OŠ Jože Šurana, Višnjan

Tema: Kozara

Kontekst:

Tema je namijenjena učenicima četvrtog razreda gimnazije. Radnja se odvija oko bitke na Kozari, proljeće 1942., sjeverozapadna Bosna, Drugi svjetski rat na prostoru NDH.

Aktivnosti/zadaci za učenike:

- Učenici će preračunati udaljenost od Kozare do grada Prijedora.
- Učenici će označiti na karti Jasenovac, Kozaru, Prijedor, veće logore u NDH.
- Učenici će analizirati video isječak.
- Učenici će označiti na lenti vremena ključne događaje.
- Učenik će analizirati život ljudi tijekom ustaškog režima.
- Učenik će prosuditi okolnosti stvaranja NDH.

Ciljevi:

Upoznati učenike sa životnim okolnostima toga vremena na primjeru pojedinca te razvijati empatiju prema stradalnicima ustaškog režima.

Ishodi učenja:

1. Učenik će opisati Draganjin put od rodnih Milakovića do Prijedora.
2. Učenik će prosuditi uzroke, obilježja i posljedice stradanja ljudi tijekom ustaškog režima na ideološkoj, nacionalnoj i vjerskoj osnovi.
3. Učenik će analizirati svjedočanstvo svjedoka toga vremena.

Materijal i potrebna oprema: računalo, projektor, tablet, internet, marker ili kreda, ploča.

Trajanje: 45 minuta

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Tijek nastavnog sata

UVODNI DIO SATA (5 minuta)

- Koliko biste pješali oko 20 km u teškim uvjetima (bez vode, hrane..)?
- Uz pomoć aplikacije google maps provjerite svoju procjenu.
- Na povijesnoj karti NDH označite Kozaru i Prijedor (oko 20 km).

Zatim nastavnik postavlja pitanja:

1. O kojoj državi se radi na povijesnoj karti?
2. Tko se sve sukobljavao na tom prostoru? Koje vojske?

Radni list- na lenti vremena označiti godine

1. Početka Drugog svjetskog rata (u Europi).
2. Nastanka NDH.
3. Bitke na Kozari.

U uvodnom dijelu sata učenici su ponovili vremenski i prostorni kontekst.

SREDIŠNJI DIO SATA (30 minuta)

Učenici gledaju video isječak u trajanju od 8 minuta.

Učenicima se nakon toga postavljaju pitanja za analizu video isječka.

1. Koliko je godina Draginja imala u trenutku rata?
2. Koga je sve izgubila u ratu?
3. Što je pisalo na propagandnom materijalu?
4. Što su jeli preživjeli?
5. Zašto je njezina obitelj bila žrtva? Spominje li se u filmu pripadnost njezine obitelji nekoj vojsci? Jesu li oni civilne žrtve rata? Zašto stradavaju civili?
6. Zašto ih razdvajaju?
7. Kako su se ponašali prema njima? Gdje su završila njezina braća?

(Radni list- Učenici označavaju na povijesnoj karti logore Jasenovac, dječji dom Jastrebarsko, dječje prihvatilište Sisak, Đakovo...)

1. Kakvo je njezino držanje tijela tijekom javnog svjedočanstva?
2. Zašto Draginja plače? Je li joj ta priča još uvijek veliki teret?
3. Što mislite kako je ona preživjela? Tko joj je pomogao?
4. Zašto javno govori o svojoj patnji i gubitku svojih najmilijih?

ZAVRŠNI DIO SATA (10 minuta)

Učenici anonimno zapisuju na papir svoje dojmove i osjećaje o pogledanom videu, nakon čega nastavnik odabire neke primjere i čita ih na glas.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

IZLAZNA KARTICA

Izdvojiti dvije činjenice koje su im bile jasne i dvije činjenice o kojima bi htjeli više znati te ih istražiti.

Izvori:

https://youtu.be/AHpEW_WJLco video isječak

Domaća zadaća:

Učenici će pogledati cijelo svjedočanstvo te kreirati plakat u digitalnom alatu Canvi na temu "Sudbina civila s Kozare". Nastavnik može digitalne plakate vrednovati i organizirati njihovu prezentaciju.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

